

GAZETA TRANSILVANIEI

Sedare și Administrația
PIATA LIBERTATEI BRAȘOV
 Telefon 226
 Abonament anual 200 lei
 Prețul stărișorii 500 lei
 Anunțuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Barbu

Apare în fiecare zi de lucru

Partidul liberal, în opoziție, asurzise lumea cu strigătul de primejdie al revoluției!

La guvern, el o provoacă. Oligarhii de pretutindeni nici odată n-au putut vedea că opera lor este mai dezastroasă decât însăși revoluția...

URMARILE LOVITUREI DE STAT BRATIENISTE

Permanentizarea regimurilor oligarchice

Prin încătușarea libertăților cetățenești la regimuri personale atotputernice. — Dezastrul economic și urmarea fatală a impilărilor: revoluția.

În primul rând sub regimul loviturilor de stat, Guvernul Brătianu vrea ca orice președinte să treacă, prin Parlamentul său, pactul fundamental al ţării, așa cum l'a întocmit clubul său politic.

Constituția liberală este o condiție de viață pentru partidul liberal, așa că trebuie să ne așteptăm la uzarea tuturor armelor din arsenalul acestui partid, pentru ca să și vadă înțărul opera sa reactionară, grătie căreia crede că va putea păstra dominoșuna organizațiilor sale bancaro-politice peste întreaga țară.

Liberalii afirman că au, în acest scop, sprijinul necondiționat al Regelui — așa că opera lor retrogradă va fi împotriva oricărora rezistențe și sărăcine.

Nemântos apăre, atunci, în toată gălăciunea lui, regimul loviturilor de stat de sus în jos.

* *

Să judecăm situația așa cum se prezintă, până azi, după elementele pe care ni le dă faptele reale.

După felul cum înfățișează situația partidul liberal, avem de opere poporul reprezentat de partidele din opoziție și de alta guvernă, susținut de Regele țării. Conflictul este dureros pentru un stat ca cel nostru, abia refăcut — dar el există real până în momentul în care Regele țării va retrage încrederea sa guvernului Brătianu.

Care sunt posibilitățile de luptă ale opoziției în această situație extrem de dificilă și primejdioasă?

Partidele opozitiei trebuie să dea luptă pentru împiedicarea operei nefaste a guvernului Brătianu și să caute să împiedică aplicarea unei Constituții, strene de aspirațiile neamului românesc, care nu înțelege să și târască viața între zilele strâmtore ale unei Constituții retrograde, ci vrea o desvoltare liberă, egală cu a popoarelor occidentale înaintate în civilizație.

Opoziția unită, într-un acord de luptă împotriva regimului actual, trebuie să găsească armele cari să pună în inferioritate guvernul și să îrăstoarne cu unces mai de vreme. Din luptă care se va da, trebuie să lăsă învingător curțil democratice sănătoș, care să deschidă larg porurile dreptăței sociale și armoniei politice, ca fiecare cetățean să poată da maximum de muncă pentru înălțarea țării.

Regimul pe care-l ridică Constituția liberală este împotriva acela al urei politice și al oprișării anumitor clase sociale — regimul care nu poate trăi decât prin teroare și forță armată, regimul luptelor de partid, neînținând seama de căt de asigurarea intereselor speciale ale partidului la guvern.

Prin noua Constituție liberală, se vor permanentiza regimurile personale, lăsând țara la discreționarea celor mai îndrăsneți dintre oligarhii cari, prin zjutorul camariilor palatiste, vor guverna.

* *

Să nu ne facem iluzii că la noi nu s'ar putea repeta istoria regimurilor oligarchice și că, la noi, Coroana va fi ferită de val-

toarea luptelor politice sau de coterii. Cu mentalitatea politiciilor noștri, mai degrabă vom assista la cel mai degradator sistem de guvernare, decât la o reculegere politică.

Clasa suprapusă, înveninată de influență distrugătoare a imboagăților proaspeti, cari găsesc un adăpost sigur în partidele retrograde — nu este de calitatea care ar presupune o rezistență dărăză continuă împotriva conrupției și nu se va putea opune desfrâului politic, care va decurge din omnipotența guvernelor, la adăpostul Constituției reaționare pe care liberalii vor vota-o, azi-mâine.

Procesul este firesc și rezultatul final va fi numai revoluția masselor împilate, disprețuite, băjocurate!...

* *

Așa cum se prezintă, Constituția

liberală constituie un real pericol național și îndată ea îndrumă poporul pe calea revoluției. În zilele următoare negativă a acestor Constituții este dinnatante de prevedut, îndată astăzi e prea târziu să vă cu astăzi de punct fundamental într-o țară cu regiuni distincte în ceea ce privind populația a trăit, după imprimarea străină, în formecul leagănului său. În Banat, Ardeal și Bucovina, liberațarea să aibă loc urma revoluției. În vechiul regat, răzbunul a fost o adeverită revoluție pentru popor, care a învățat să pretindea libertatea și stie să-și cere drepturile ce decurg din opera sudășă cu jertfele sale de sânge.

Orb și fi și vei simți suful nou ce turbură adânc apela adânc ale masselor românești dela orașe și sate.

Și acum, în pragul unor speranțe de adevarată libertate cetățenească, — aceste masse vor fi surprinse, încătușându-le prin noua Constituție liberală. Fatal regimurile oligarchice vor strădui în privilegiile ce și-au acordat — și poporul va pretenționa drepturile sale. Conflictul va izbucni cu ultima furie, în momentul în care criza economică va

impinge la disperare poporul. Si atunci, unde va fi salvarea?

* *

Nu suntem pesimisti, ci conviniți de adevărul spuselor noastre. Dacă Constituția liberală se va infăptui, va urma un regim și mai reaționar.

Din regim în regim reaționar, cine știe de vor trece abia câji-va ani — în criza economică europeană care se înrăutățește pe zi ce trece, — vom fi cu atât mai nepregătiți de rezistență.

Dacă sub teroare, vom avea, o vreme, liniște aparentă — de fapt sub acea tăcere vor fermenta puternic germanii revoluției celei mai necruștoare, deosebite în afară de oprimarea politică va urma dezastrul economic, având de rândul acesta împotriva-ne democrațile apusului disgustate de noi și finanța străină, care va căuta să ne sărăcească, să acapareze pentru ea — nu pentru liberali sau alii oligarhi — avuțile naționale românești.

România nu va putea trece primejdia reală ce amenință, de altfel, întreaga Europa, de căt prin consolidarea ei puternică în interior, ceea-ce nu prin regim de forță brutală și de teroare se poate obține.

Partidul liberal, ale cărei interese economice sunt în contradicție cu libera dezvoltare economică a poporului nostru, nu poate exista de căt prin împunerarea restricțiunilor libertății cetățenești, ca dela guvern să încătușeze întreaga viață economică a Statului — ceea-ce fatal va duce la dezastrul de care vorbeam.

Nu ne temem de trecătorul regim de astăzi ci de permanentizarea sistemului lui — ceea-ce este o datorie pentru popor și Rege a o împiedică.

Partidele opozitiei au, ele cel dințău, această grea misiune de îndeplinit.

Inconștientă la guvern

Și, după represiune, d-le Brătianu?!

In ședința de eri a Camerei, răspunzând declarației Partidului țărănesc, d-le Brătianu, președintele Consiliului de miniștri, a amenințat cu măsuri de represiune.

Ne așteptăm la acest gest al primului ministru, care este același om nefast dela 1907, când 11,000 de țărani au mușcat pământul sub gloanțele trimise din ordinul său.

Acei țărani nu ceruseră decât dreptul de a trăi, pământ să muncească pentru ei și familiile lor nenorocite — că desculț munciseră pentru mari proprietari. D-le Brătianu le-a dat pământ — atât că să le acopere trupurile lovite de gloanțe.

Și, tot el, mai târziu se lăuda că a dat împrietărirea țăraniilor!..

Astăzi, omul nefast al anului 1907 amenință același popor, fiind că nu vrea să se lase prisă de căușele Constituției librale. Mână de nebunie unei îngâmăfării oarbe, își închipue că poate opri curentul covârșitor democratic cu lovitură de pușcă.

Când amenință cu represiune, la ce se poate gândi mai departe? După represiune, ce va urma?

După 1907 a urmat o vreme de liniște aparentă — dar semne rele se arătau tot mai des și, în cele din urmă, până și oligarhii noștri au simțit reala primejdie. Au venit atunci cu programe politice înscriind împrietărirea și votul universal.

Dar astăzi, după ce represiunea dela

Două politici

In Ardeal și la București. —

Repezeala și modul în care au fost făcute, precum și sfârșitul la care au ajuns măsurile militare luate de guvernul român împotriva Ungariei, ne pun în față unui neînțeles semn al întrebării.

Nu știm nici astăzi ce rost au avut aceste pregătiri, cari au adus pe spație lăstări povara unor noi cheltuieli uriașe. Răspunsul la această întrebare, este cu atât mai greu de găsit, cu cât însăși acțiunea guvernului ne face să credem, că motivul alarmării din partea guvernului, cu evenimentele din Ungaria, nu trebuie căutat atât dincolo de frontieră, cât chiar la noi acasă.

Starea de asediul proclamată în legătură cu măsurile militare împotriva Ungariei, nu numai că se menține și astăzi, după conflictul cu Ungaria a fost aplaudat, ci din contră, guvernul o esteind tot mai mult asupra a noui țăruri, cari nici chiar în momentele, când conflictul se ținea că este mai acut, nu se aflau sub stare de asediul.

Rezultatul anchetei comisiei interaliiate a surprins pe d-le ministru Duca, când a aflat că această comisie a găsit neîntemeiate și nemotivate măsurile militare luate de guvernul român la frontieră de Vest.

Cu toată această surprindere a d-le lui ministru, guvernul din București se face a nu se mai interesea de loc de ce se petrec în Ungaria.

Să calificăm acest lucru ca o negligență a guvernului, sau că guvernul consideră încă Ungaria nu să petre-

cuit și nu se petrece nimic, ce ar trebui să ne neliniștească?

E adevărat, măsurilor militare li s-a pus capăt, ceeace însemnează, că la frontieră nu mai sunt motive de neliniște. În schimb starea de asediul se extinde asupra tot mai multor orașe din interiorul țării.

Cum se explică lucrul?

N-avem deci motive de-a bănui, că scopul acestei situații să fie altul decât alarmă, prin care guvern voiește să mascheze adevărata intenție pentru care caută să ne pună sub dictatură militară?!

In țară se largesc tot mai mult zone militare, până când la București, guvernul liberal aduce, fără nici o grijă, în Parlament, proiectul nouei Constituții, împotriva căruia se știe că e revoltată țara întreagă.

Legătura dintre aceste două chestii, este cu atât mai evidentă și mai surprinzătoare, cu cât starea de asediul apăsa mai ales asupra jinzelor, unde guvernul plănuise să facă noi alegeri, după anularea mandatelor parlamentare Partidului național.

Attitudinea de nepăsare a guvernului, față de cele ce se petrec la Budapesta și liniștea cu care și-a depus proiectul nouei Constituții în Parlament, ne face vrând nevrând să bănuim că adevăratul motiv al stării de asediu, nu trebuie căutat peste frontieră ci înăuntruțul țării noastre.

Guvernul d-le lui Brătianu oferă țării noua Constituție liberală pe ascuțitul băionetelor stării de asediu.

Epidemia de tifos exantematic este în creștere. Până în prezent s-au constatat 22 de cazuri și 22 de focare. (Radar.)

907 s-ar repeta — pentru un moment, u ce ar liniști țara, cu ce-ar mai veni să opreasă potopul vijelios al revoltei milioanelor de cetățeni batjocuriți, maltratați și provocăți continuu, de amenințări stupide!..

E ușor să arunci vorbe nesocotite, dar țara să fie terorizată de cel mai hrăpăzită speculator ai nevoilor ei — este cu nepotință.

Incapabili, care au speculat mizeria cetățenilor — el amenință pe cetățeni cu repreșință? În momentul în care mizeria cuprinde tot mai larg massele populare, funcționarii statului și atinge până și armata țărei!...
Aerele de dictator pe care le dă d-l Brătianu nu-l prind, ori căt ar avea încredere oligarhiei românești.

Un lucru se vede însă clar: *guvernul Brătianu, stăpânit de ură nepuțincioasă și de sentimentul real al evaporației în tregei sale autorități, și-a pierdut echilibrul și vrea să încerce orice nebunie ca să se mențină la suprafață.*

Intrebarea este: o țară întreagă se poate lăsa condusă de-o grupă de inconștienți?

Activitatea Partidului național în Capitală

In seara de Vineri, 26 Ianuarie a. c. s-a întrunit în casa d-lui Colonel Cioran, o întrunire a Coloarei de albastru.

Pînătă asistență am remarcat pe d-nii: Mihai Popovici, Preotul Manu, Dr. Deleu, Preotul Macavei, Colonel Cioran, Algiu, Major Anghelescu, Col. Rădulescu, Ghîjă Pascu, Mușe, C. Popescu, Major Gorskî, Cereșeanu, Oliva, Clinciu, Inginer Calian, Inginer Macovei, Vasile Toncescu, Gheorgheanu, Col. Farhacîst, M. Ionescu, Alecu G. Teodorescu, Major Christescu, Ch. Vasilescu, Mih. Mora, R. Dragomirescu, Furmuzașe, Alecu Davidescu, C. Atanasiu, Niculescu, Costică Anghelescu, D-tru Alevra, Constantin Cioran și alții.

Intrunirea a fost prezidată de d-l prof. Clinciu.

Cel dințâi, ia cuvântul d-l Colonel Cioran, care salută adunarea și mulțumind celor care au răspuns cu atâtă grabă invitației D-sale, le spune „la revedere”.

D-l Colonel Rădulescu, — după o scură introducere, aduce omagii d-lui Dr. Deleu, deputat. — Arată cum au guvernat celelalte partide și în special

partidul poporului, după a cărui guvernare au profitat Schuler și cei care au ajutat la camuflarea „Stelei Române”, în punghă cărora a intrat, nici mai mult, nici mai puțin, decât 46 000.000.—

In termeni foarte simții, D-sa aduce elogii d-lui Iuliu Maniu și termină urând viață lungă tuturor descendenților mari transilvăneni, care au dat cele mai mari dovezi de o adevărată demnitate națională.

D-l avocat C. Popescu, — vorbește de politicianismul din vechiul regat, criticând politica financiară a partidului liberal. — D-sa termină făcând un călduros apel la luptă pentru mărirea Partidului național în vechiul regat.

D-l avocat R. Gheorgheanu — după ce arată că scopul intrunirii este strângerea relațiunilor de prietenie între partizani, fiind dat că prin fuziune numărul membrilor să mărită.

Fuziunea este o pârghie, pe care se sprină naționalismul.

D-sa spune că politica permiselor a început încă sub guvernarea liberală dinainte de război, în timpul neutralității; fiind păcatul poitei autocrate, care a înșelat până și Coroana. După toate celelalte greșeli pe care le-a făcut, partidul liberal are astăzi, curajul să ne aducă și Constituție.

Partidul național este singurul care posedă puterea morală pentru a aduce reforme salvatoare, D-sa termină, vorbind de reformele, ce se vor face Băncii Naționale, și face o paralelă între ce au de gând să facă liberalii din această instituție și ce va face Partidul național.

D-l avocat Chirilă Vasilescu, — după ce salută pe d-l Dr. Deleu, care ca locotenent a condus prima legiune ardelenă în Moldova și pe d-l Major Gorskî, care a fugit rănit din lagărul inamic, face o paralelă între influența ungură și turcă asupra poporului român de pretuindeni și conchide că în politică din vechiul regat a rămas bizantinismul, care cu siguranță va fi sugrumat de democrația ardelenă.

D-l avocat M. Mora, — fiind aclamat de adunare, spune că nu ar fi vorbit, dorind să ia exemplu dela ardeleni: „mai puține vorbe și mai multe fapte”. Într-altele, D-sa, arată că șefia d-lui Colonel Cioran, în Coloarea de albastru este o garanție că această Coloare se va consolida căt de curând.

Programa va fi: *ideia națională, ordinea și democrația.*

D-l avocat Oliva, face biografia d-lui I. Maniu, trimindu-i salutul adunării și asigurându-l de concursul necondiționat al tuturor membrilor din această coloare.

D-l avocat R. Dragomirescu descrie debandada ce se găsește la primăria Capitalei și mizeria în care se află Coloarea de albastru. D-sa are convingerea că, venind la guvern Partidul național, toate răile se vor remedia.

D-l inginer Macovei arată că indignearea tuturor a ajuns la culme și se miră cum locuitorii acestor țări mai pot suporta guvernarea unor oameni care trăiesc în mocișă.

Anchetele noastre.

Ce-i cu fabrica de gaz a primăriei

Orașul expus să rămână — fără lumină.

Sunt câteva săptămâni, de când orașul nostru suportă consecințele lipselui de lumină. Deși primăria orașului a făcut repetate promisiuni că în cel mai scurt timp orașul va avea lumină suficientă, nu avem încă restabilirea stării normale.

Ne-am interesat de cauzele activității anormale a uzinei de gaz și am aflat că ele sunt atât de numeroase și de așa natură, încât cu greutăți mari vom putea ajunge să obținem restabilirea completă a activității uzinei orașului nostru.

Cauza care face să fie acută criza de gaz, și cea mai principală, este lipsa de cărbuni. Fabrica de gaz suferă de o totală lipsă de cărbuni. Toți cărbunii pe care uzina comună din Brașov îi avea în Lupeni — locul de unde această uzină își procură cărbunii — au fost rezchiziionate sau de armată sau de căile ferate. În ultimul timp, distribuția de cărbuni se facea atât de neregulat în Lupeni, încât uzina din Brașov, care normal consumă zilnic două vagoane de

cărbuni, a primit în tot cursul lunii Decembrie patru vagoane, iar acum abia a putut ajunge să ia aproape un vagon de coks, și acela din Lupeni.

Împunându-se funcționarea fabricelui pentru satisfacerea necesităților atâtător instituții și stabilimente din Brașov, fabrica a fost sălii să bage în retorte fabricii lemne și rumeguș de lemn cu motorină. Acest amestec dă o hidrocarbură, care nu arde nicăi cu atâtă căldură și nici cu atâtă lumină ca gazul fabricat din cărbunele de mină. Din această cauză flacără becarilor pălpăie și este pală.

Cu mari greutăți uzina a reușit să fabrică cu instalația pe care o posedă cantitatea strict necesară de gaz din lemn. În ultimul timp și acest volum redus de gaz a scăzut, făcând ca lipsa să fie și mai mult simțită. Din cauza drumurilor înzăpezite nici lemnele nu au putut fi aduse în uzină din depozitul din gară. O parte din ele, cele care se aflau în curtea fabricii, au fost între-

D-l dr. Deleu, deputat, zugrăvește în colori foarte vii, viața ardelenilor, pe mama ardelenă, care a preparat idealul național, al trecătorii români, pe eroi ardeleni, făcând un scurt istoric al Partidului național sub domnia ungură. Vede, cu măhnire, că Vechiul regat este o moșie care se arendează după plac la diferiți șefi de partide și aceasta numai din cauză că locuitorii sunt lipsiți de organizare, nu cunosc ce însemnează națională și idealul național. D-sa are mari speranțe că Partidul național, astăzi mărit prin fuziune, va merge spre tinta dorită, schimbarea tuturor relatorilor.

Părintele Macavei, spune că idealul național a fost înfăptuit de ardeleni printre mare muncă, dusă prin școală, biserică și societăți culturale. Critică guvernarea averescană și brătienistă, mai ales pentru faptul că nu a trimis funcționari de văoare în Ardeal.

D-l Mihai Popovici, primit cu aplauze unanime, spune că de azi înainte începe o nouă epocă pentru partidul nostru. „S-a depus în parlament Constituția. Acest pact fundamental, așa cum a fost depus, este o rușine”, și cere ca națională întreagă, indiferent de coloare politică, să se opue. „Absolutismul în sine este o aberație”, „omenirea întreagă, astăzi, nu linde la altceva decât la realizarea libertății“. Face critica Constituției depusă în parlament și face apel ca Partidul național să lupte, ca această Constituție să nu poată lăua ființă, în care scop, spune, că trebuie să sim și mai departe uniți și în același timp pătrunși de ideea națională.

Seria cuvântărilor fiind terminată, d-l Clinciu, închide adunarea, la orele 12:30 seara.

Ingric.

O jardă grozavă.

In legătură cu gerul ce s-a păsat acum, am aflat prin cărjile vechi, că cea mai grozavă iarnă de care se pomenește, a fost cea din anul 1709.

Gerul începea cu luna Ianuarie. In câteva zile au înghețat pără în fundtoale râurilor și lacurilor, de putei trece peste ele cu carul încărcat. Peste noapte oamenii nu puteau dormi de fel, deși casele erau mereu încălzite. Mulți călători găsiți de gerul năpraznic pe drumuri, pierdă de frig.

Nici animalele n-au fost cruxate. Păsările și insectele s-au prăpădit aproape toate. Vite incă au pierit multe.

Arborii înghețări pără la măduvă. Noaptea se auziau pocnete ca de impușcături. Dimineața afluam oamenii, că în urma gerului mare stejarii, nuci și alii arbori plesniseră pără în rădăcini și că piețrii de mărime mare fuseseră sfârșite în bucașii.

Pe la capătul lunii veni primul descheg. Dar astăzi făcu reie și mai mari. Pentru frigul ier se întoarse și apa neavând timpul de a se surge în pământ, înghețul care a venit tăie toate rădăcinile grâului și nimici plantele și arborii.

Pâinea de prin cămară se întăria de îngheț întrăță, încât trebuia să o ia oamenii cu toporul.

U.P.

buințate ude și pline de zăpadă. Direcția fabricei de gaz ni-a informat că a vrut să folosească combustibilul din Vulcani și din Pietroșani. Nu a reușit însă să-l întrebuințeze cu folos, deoarece este foarte costisitor și nu dă gaz în cantitate suficientă.

Lipsurile acestea vor continua, după probabilitățile, încă multă vreme.

Sau facut demersuri, însă răspunsurile sunt unele negative iar altele vagi.

Vorbindu-ne despre starea uzinelor, unul din conducători ne-a spus că instalația veche are nevoie de reparații radicale, ce nu se pot face pe de-o-parte din cauza lipsei de materiale, pe de altă parte din cauza lipsei de specialiști, care pentru instalații de acest fel numai din străinătate pot fi aduși.

Nici în cazul că s-ar găsi materialele și technicianii pentru reparații, lucrările tot nu să-și poată începe din lipsa de fonduri.

In Brașov sunt autorități publice, care de luni și chiar de ani nu și-au mai plătit taxele pentru consumarea gazului. Suma datorată de aceste instituții, este considerabilă.

Fabrica de gaz din Brașov este expusă, astfel, dispariției.

Circulația trenurilor, complet restabilită. (Radar.)

ULTIMA ORA

Conflict grav între Ministerul instrucției și studenții universitari.

București. — Eri, Dumineacă, delegația studenților s'a prezentat ministrului Angelescu. Ministrul a declarat că dacă studenții nu vor renunța la „Numerus clausus”, va dispune închiderea universității pe timp de un an, se vor anula amânările dela serviciul militar și vor fi urmăriți studenții, cari fac scandaluri.

Studenții au declarat că nu renunță la nici o pretensiune.

La școala politehnică, studenții au declarat unui profesor, că nu vor lua parte la cursuri, decât numai studenții creștini.

Azi dimineață au avut loc două incidente la facultățile de drept și de științe.

Facultatea de medicină continuă să fie închisă. (Radar.)

Generalul Averescu la Rege.

București. — Astăzi generalul Averescu a fost primit în audiență de Rege la ora 1, fiind reluat și la masă. (Radar.)

Nou incident de graniță.

București. — „Universul” anunță din Arad, că la pînchetul Aurel Vlaicu de laugă Oradea-Mare, patrule ungurești au atacat postul român.

După ce a avut loc o ciocnire, ungurii s'au retras. (Radar.)

Agravarea situației în Ruhr.

Paris. — La Düsseldorf s'a declarat greva generală.

La căile ferate grevă parțială. La Trev greva este aproape completă. (Radar.)

Berlin. — Căile ferate din Rohr sunt barate de trenuri derulate.

Primarul din Düsseldorf a fost expulzat.

Cuptoarele înalte nu mai funcționează din lipsă de cok. (Radar.)

Conferința dela Lausanne se va amâna sine die.

Lausanne. — Se crede că conferința va fi amânată fără termen.

Ismet-Paşa va ceta o declarație prin care va arăta motivele pentru care Turcia respinge tratatul.

Turcia se pregătește de războiu.

La Angora se semnalează pregătiri de războiu.

Ismet-Paşa ar fi primit o telegramă să părăsească Joi Lausanne, imediat după respingerea tratatului.

Primul ministru grec, colonelul Plastiras a sosit la Lausanne pentru a cere lui Venizelos să se înapoeze în Grecia și să participe la guvernare. (Radar.)

Informații

Ministerul de războiu a cerut Ministerului de Industrie să opreasă exportul de lemn până în luna de Februarie, dacă industria forestieră nu va aproviza armata. (Radar.)

Regina Maria a Jugoslaviei a plecat la Belgrad. (Radar.)

Dela Asociația din Sibiu, secția loteriei, primim următorul comunicat:

„Deoarece majoritatea covârșitoare a comisionarilor loteriei noastre n'a înaintat la termenul fixat (25 Decembrie v. 1922, 7 Ianuarie n. 1923) lista biletelor vândute, cu părere de rău, dar pentru a evita eventuale neînțelegeri, suntem voîti a amâna tragerea a II-a a loteriei noastre până la 31 Martie n. a. c., când se poate neapărat, luând în considerare atunci numai rapoartele înaintate până la 20 Martie 1923.”

Din Brăila, nici se scrie:

„Zilele trecute Petre Vasilescu, agent de Siguranță, detasat cu girarea prefecturei de poliție, a distrus un drapel grecesc, ce era arborat la cărciuma lui Constanța din Calea Victoriei.

Consulatul grecesc din localitate a protestat contra acestei purtări a d-lui Vasilescu, intervenind pe lângă ministrul plenipotențiar grec din București, cerându-i să ceară distituirea pe cale diplomatică a agentului delegat de 12

luni cu girarea prefecturei de poliție, care a insultat drapelul grecesc”.

Adunare generală. Se aduce la cunoștința on. membrii ai Clubului sportiv C. F. R., că în ziua de 8 Februarie a. c. la orele 20 (8 p. m.) în „Căminul C. F. R.” se va înăuntrarea generală a Clubului și on. membrii sunt rugați a participa într'un număr cât se poate de mare.

Brașov, la 26 Ianuarie 1923. Președinte, Stupariu. Secretar, (indescifrabil.)

D-na și d-l Maria și Nicolae Nenu au binevoită a dona pentru reparările dela biserică Sf. Treimi de pe Tocile sumă de lei 500.

D-l Gh. Vlăduțeanu a donat în același scop 400 lei.

Comitetul parohial aduce vîlile sale mulțumiri generoșilor donatori.

D-l C. Romanescu, agronom Miercurea-Ciucului, ne trimite o scrisoare prin care declară că, atribuindu-i-se deosebita paternitatea articolului apărut în No. 10 din 16 Ianuarie 1923 sub titlul „O afacere în familie”, — dă să fie să se știe că nu este autorul acelui articol.

Laborator Roentgen modern, cu aparatul cele mai noi, uzină electrică proprie, sub manipularea Dr. Papp Ludovic, Str. Orfanilor 25. Medic conducător Dr. Iuliu Fischer, specialist. Fotografii și transluminări precum și vindecări cu razele Roentgen și cu raze ultraviolete (cvarț), zilnic și în orice oră din zi.

Pentru a face posibil și celor cu stare materială mai puțină să se îmbrace cu toată scumpetea, în mod corespunzător situației pe care o ocupă, am deschis în depozitul meu o secțiune pentru cei cu

STARË MIJLOCE

883

unde se pot confeționa în mod solid;

costume de bărbăți din stofă de lână veritabilă cu Lei 1600-2800
paltoane de iarnă din stofă de lână veritabilă cu Lei 1800-2900

MAGAZINUL DE HAINĂ
M. NEUMANN,
VIENNA.
BRAȘOV.

883

2-0

Constituția liberală.

Declarația Partidului țărănesc

— citită eri în Cameră de d-l dr. N. Lupu.

Consecvent cu atitudinea ce i s'a impus atât în urma procedeului neconstitucional prin care a fost adus la cărmă actualul guvern că și din pricina fraudării și violentării voievod naționale din care a isvorit Parlamentul liberal — partidul țărănesc declară din nou că nu recunoaște legalitatea acestui Parlament și cu atât mai puțin, de proiectul lui de a impune jăii o Constituție.

„In aceste condiții, ori-care ar fi și ori-cum ar fi Constituția elaborată de el, ea este condamnată din germene ca produs al unei lovitură de Stat oligarhice și va fi considerată de Partidul țărănesc — ca nulă și neavenuită.

„Dacă mai există însă vre-o urmă de îndoială în opinia publică independentă asupra scopurilor și tendințelor urmărite de guvernul liberal în impunerea cu astfel de procedee a unei Constituții de partid — și pe care noi le-am înțeles dela început; — și dacă prin urmare atitudinea hotărâtă protivnică a partidului țărănesc mai putea fi neînteleasă proiectul depus în ședința trecută, prin conjugul lui desvăluie complet tendința de suprimare făță a libertăților și drepturilor cetățenești și consolidarea și perpetuarea privilegiilor clasei dominante prin o nouă robire a forțelor vii ale Națiunii în folosul unei minorități bancare cu puteri politice discreționare — permanentizând astfel, la cărmă jăii, partidul liberal.

Prin proiectul de față:

„Nu numai că nici unul din neajunsurile Constituției dela 1866 n'a fost înălțurat;

„Nu numai că n'a fost creată nici o garanție pentru împiedecarea vechilor abuzuri și arbitrarului guvernamental îngăduit de vechila Constituție — ci din contraria — aproape toate inovațiile urmăresc un singur scop: toate declarațiile solemne despre libertatea și drepturile cetățenești să rămână un cuvânt desert.

„Nu se stabilește nici o sanctiune împotriva încălcării acestor drepturi, nici un mijloc de apărare legală; nu e pusă la dispoziția cetățeanului. Mai mult, organizarea puterii judecătorești este astfel combinată, încât de fapt libertatea, averea, cîstea și chiar viața cetățenească, nu vor avea scutul unei judecări ne-părțitoare și independente, când nu va conveni unui guvern, pe care noul proiect de Constituție îl scoate de sub controlul parlamentar și cetățenește, apărându-l de orice răspundere.

„Vîței locale, destul de înăbușită sub vechiul regim, i se pune o lespede și mai grea:

„Prin adoptarea principiului de cooperare și al membrilor de drept în administrație comunale și judecătorești se desfășoară și minimele prevederi ale vechiei Constituții în ce privește autonomia locală. Centrele naturale de viață sunt împiedcate în desvoltarea lor liberă și arbitrarul centralist este lăsat fără frâu. Tendința aceasta a proiectului este cu atât mai manifestă, cu cât lăsat în afara de organizarea administrativă celulele naturale ale populației rurale — satele — iar formațiunile istorice: provinciile — sunt scoase din cadrul instituțiilor autonome.

Proiectul de Constituție impus de liberali și al membrilor de drept în administrație comunale și judecătorești se desfășoară și minimele prevederi ale vechiei Constituții în ce privește autonomia locală. Centrele naturale de viață sunt împiedcate în desvoltarea lor liberă și arbitrarul centralist este lăsat fără frâu. Tendința aceasta a proiectului este cu atât mai manifestă, cu cât lăsat în afara de organizarea administrativă celulele naturale ale populației rurale — satele — iar formațiunile istorice: provinciile — sunt scoase din cadrul instituțiilor autonome.

Continuarea textului pe pagina 4-a.

a voinii naționale și a principiilor de drept constituțional.

Dacă totuși guvernul va stăru în voia lui de a impune trecerea Constituției prin Camerile numite de el — Partidul ţărănesc:

Nu numai că nu va mai rămâne în această incintă spre a participa la acest simulacru de legiferare;

Nu numai că nu va recunoaște niciodată ca lege fundamentală a țării, acest elaborat al partidului liberal; dar în momentul când nu va mai putea hrăni nădejdea de a săvili această operă liberală în sânul adunărilor, — partidul ţărănesc, conform cu declaratiile sale anterioare și cu hotărîrile congresului dela Iași, se va adresa direct opiniei publice și va duce lupta cu ultima energie, împreună cu toate forțele vii ale poporului, spre a dărâma acest eșafodaj de minciună și silnicie!;

Balul Crucei Roșii la Brașov se va da, după cum aflăm, în 7 Februarie a. c., făcându-se pregătiri frumoase din partea comitetului împreună cu concursul întregii garnizoane Brașov.

Crucea Roșie, este una din cele mai de seamă instituțiuni de asistență socială în stat, iar venitul acestui bal constituie singura sporiere a fondului, cu care se ajută spitalele și multă populație lipsită. Să nu ezite nimeni a-și da obolul său, luând parte și cumpărând bilete. Vom da amănunte.

Corespondență

Azuga înzăpezită complet. — Ninsoarea a început și aci, Miercuri 17 și a tăiat până la 21 Ian., într-o ziă și noaptea, făcând imposibilă circulația pe străzi. Lumea nu mai putea ieși din case. Zăpada a ajuns la 2 metri. Caselor care au fost mai slabe, s-au prăbușit. La fabrica de bere Azuga s-a surpat o magazie, unde avea depozitate mai multe vagoane cu orz și porumb și mai multe vagoane cu sare, și diferite alimente și piese de mașini.

Chiar în ziua de 17, când a început a ninse, au înzăpezit din viață fiul d-lui Vasile Bardoși și Ghita Ezarul, și n-au avut alt mijloc de înzmăntare, decât să apel la lume și la șeful de post ca să meargă mai mulți oameni cu piciorul să facă puțină urmă, ca să poată să-i îngroape. Frâncorul Smaranda Dum, despre care am anunțat că l-a tăiat trenul, la deraiera 13/1 a. c. în stația Azuga, — nici până la 22 c. nu a fost înzmăntat, din cauză că n-au avut druin să-l ducă la cimitir.

Pe stradă, dacă trece un om pe mijlocul drumului, și unul pe Boulevard, nu se văd decât vârful căciulelor, despărțindu-l înțimnează zăpezei. Trenurile au staționat aci în Azuga, Bușteni și Sinaia, și aproape nu mai găseam pâine, din cauză că călătorii au umplut satul, căutând de mâncare și adăpost.

Cel care a putut apăsi mai mult pe bieții călători, este d-l Gh. Mateescu, comerciant, punându-le la dispoziție tot localul său înzăpezit, și d-l Costică Mazila cu mâncări calde și adăpost.

Biroul de informații și Expertize de păduri.

Face vânzări de case, păduri cum și evaluări, atât pentru cumpărători cât și pentru vânzători. Vânzări de materiale lemnăsoase de orice esență, atât pentru cine vrea să vândă, cât și pentru cine vrea să cumpere — face expertize de păduri, contra plată deplasări sau comision, ne transportăm la domiciliu.

Biroul de informații
IOAN BULIGĂ, Azuga.
Telefon (casă).

De vânzare!

Hartie concept se găsește orice cantitate la INDUSTRIA AR-DEALULUI BRAȘOV.

Știri din Banat

Timișoara, 27 Ianuarie 1923.

Jărdineau din Banat nu este mulțumită de reforma agrară, așa cum o însărcinează actualul regim. Reforma agrară a principiu pe alocarea o adevărată harabăzură. Cazuri de nedreptăți flagante s-au semnalat pretutindenea. Părțile venite din toate părțile însă, sau nu li s'a dat nici o atenție, sau dacă au și fost luate la mână, au fost rezolvate la repezecă și fără obiectivitatea recerută.

Roadele s-au observat mai de mult și se ivesc încă, pe zi ce trece.

Cazul de mai jos — neînsemnat la prima vedere, dar care oglindește o stare de lucruri foarte alarmantă — s'a petrecut în Banat.

D-l deputat Sever Bocu, întovărășit de d-nii dr. Ion Teicu, R. S. Molin și de alii fruntași ai Partidului Național, mergeau la o înzmăntare a unui țărănu din comună Bazos, în cercul electoral Buziaș. Până la Bazos, mai trebuiau să treacă prin comună Bucovăț. Locuitorii acestei comune le-au ieșit înainte, în frunte cu preotul și cu corul satului, rugându-i să se opreasca puțin în sat, pentru niște explicații. D-l Sever Bocu, care este alesul acestui cerc, a răspuns la toate întrebările.

Intrebarea cea mai grea a fost aceea cu chestiunea exproprierii. Țărani îneau morțis că li s'a jăcut nedreptate în loc de bine și că ceeace s'a întâmplat la el, se mai întâmplă și alt unde.

D-l deputat Sever Bocu și d-l dr. Ion Teicu, au reușit numai cu greu să calmeze spiritele.

Ceață. Asupra Banatului s'a lăsat de vreo trei zile o ceață groasă. Circulația este foarte anevoiească, iar pe șoseaua Timișoara—Sf. Nicolae—Mare s'a întâmplat și un accident. O trăsură, care venea la târg, la Timișoara, s'a sărit de un automobil ce venea din spate Timișoara, și numai grăje norociul nu s'a întâmplat nici o nenorocire.

Furt. Locuitorul Anton Mîșet a reclamat circ. de Poliție din cartierul Fabric, că făptinitorii necunoscuți i-au furat de pe piatră trăsura și caii.

Circumscripția respectivă cereață.

Bibliografie

Au apărut în editura: „Cartea Românească” București:

„Pădurea Spânzuraților”, Roman de Liviu Rebreanu. Prețul Lei 35—.

Teatrul vol. I de V. Alexandri. Prețul Lei 35—.

Geniu Pustiu de M. Eminescu. Prețul Lei 18—.

Biblioteca Mineva N-rul 32 Spre Pol de Fridtjof Nansen. Prețul Lei 6—.

„Dumnezeu și oamenii” Povestiri după Sfânta Scriptură a vechiului Testament de P. Dulu. Prețul Lei 24—.

Din Goana Vieții de A. Vlăhuță. Prețul Lei 25—.

Din durerile Lumii (Nuvele) de A. Vlăhuță. Prețul Lei 18—.

Chipuri de ceară de I. Agârbiceanu. Prețul Lei 20—.

„Pe-aicea nu se trece!” Poem eroic în versuri (Teatrul Popular) de Corneliu Moldovan și Mircea Rădulescu. Prețul Lei 4—.

Sărbătoarea Morții 1914/15. Versuri de A. Cotruș. Prețul Lei 10—.

Zanele din Valea Cerbului, Povesti pentru copii de Nestor V. A. Urechia. Prețul Lei 25—.

De vânzare la principalele librării din Tară.

A apărut: Parlamentul în Pribegie (1916—1918) Anințiri, Note și Impresii de Gr. Procopiu. Prețul Lei 20—.

Scoala de dans Francisc Iiac (Gewerbeverein) începe un nou curs, la 1 Februarie a. c. Înscrierile se primesc zilnic în str. Castelului 110 și seara dela orele 7—10 la scoala.

Ore particulare în orice timp. 3537 2—3

Publicație de licitație.

In ziua de 10 Februarie 1923, la ora 3 p. m. se vor vinde în licitație publică în biroul subsemnatului 2/3 (două treimi) din imobilele înscrise în Cf. Brașov Nr. 5892 Nr. top. 10426—10430, în mărime de 13 jug. 400 st. p.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul mei.

Dr. David Bleahu,
notar public,
str. Porții Nr. 67, etaj I.
8546 1—2

Publicație

Comuna Tohanul nou, în baza deciziei Comisiunii administrative judecătorești Nr. 4—921, în ziua de Joi, 8 Februarie 1923, ora 10 a. m. în casa comunală din comuna Tohanul nou, judecătorești Făgăraș, vine prin licitație publică (orală) împreună cu ofertă inchisă, materialul lemnos de pe suprafața de pădure din Gușanu de 28.20 jug. cad., prevăzute în amenajamentul aprobat cu ordinul Nr. 12133, din seria A, afectata I.; parcelele 22, 23, 24, 25 și 26, al cărui volum, conform estimării făcute de Regiunea silvică, s-a stabilit la 57.27 m³ lemn de molist și brad, 460 m³ lemn de fag.

Prețul dela care începe licitație s-a stabilit la 297.850 Lei, sub care materialul lemnos nu se vinde. Vânzătorul nu garantează nici întinderea pădurii pusă în vânzare, nici calitatea și nici cantitatea materialului, stabilite de organizație silvică.

Garanția e de 10% din prețul de strigare, adică 29785 Lei, cari trebuie să depună înainte de începerea licitației în efecte garantate de Stat.

Ofertele inchise, care vor conține garanția și declarația, că amatorul recunoaște condițiunile de licitație și contract, și că le consideră de obligație, trebuie să fie înaintate înainte de începerea licitației, președintelui sau persoanei însărcinată cu conducerea licitației.

Oierele întârziate și ofertele ulterioare sau telegrafate, cum și ofertele, care conțin dispoziții contrare condițiunilor de licitație și contract, nu se acceptă.

Pădurea este situată în hotarul comunei Simon (Bran) la o depărtare de 14 km. de la Tohanul nou, de 18 km. dela gara Tohanului vechi.

Condițiunile de licitație și contract se pot vedea la Ocolul silvic, Zărnești (judecătorești Făgăraș).

Tohanul nou, la 20 Ianuarie 1923.

Primăria comunală,
Tohanul nou.
8545 1—2

Dela Asociația Corpului didactic primar din judecătorești Brașov

Nr. 4—1923.

Convocare

Onor. membrii comitetului și acestei Asociații, sunt rugați să se prezinte la sedință pe Vineri, în 9 Februarie 1923 în cancelaria scoalei primare Nr. 1 din Brașov, la orele 10 a. m.

PROGRAM:

1. Comunicare în cauză colectei.
 2. Distribuirea celor 7 liste aprobate.
 3. Cauza Casei învăță, dela Revizorat.
 4. Discuție în cauză adunării generale.
 5. Discuție în cauză neactivitatea cercurilor culturale.
 6. Cetarea raportului general despre activitatea comitetului Asoc.
 7. Eventuale propunerile.
- Râșnov, 28 Ianuarie 1923.
- Romulus Cristolovean, președ.

Cinema-Apollo (Teatrul Național)

Marți 30 și Miercuri 31 Ianuarie

Lord William Ractliff

dramă istorică în 6 acte, după romanul lui Heine.

In rolul principal: Mindszenti Maria și Beregi Oszkar.

Econoamă (menajeră), care a mai ocupat această funcție, căută post. Oferte la Adm. ziarului 8543 1—1 sub „De Incredere”.

De vânzare. Un imobil în comuna Satulung (jud. Brașov) compus din un salon de prăvălie, cinci camere de locuit, magazii, grăjd, grădină cu pomi roditori, construcție din cărămidă. Proprietar RADU G. ALDEA.

A se adresa Constanța, strada Mercur Nr. 5. 3536 4—15

PILOTI DE STEJAR

pentru construcție de poduri, se poate furniza în orice dimensiuni.

ANDREI KOCSIS, Fabrică de lemnărie și ferestrele cu aburi Brașov. 3539 2—10

Caut lucrători la pădure

pentru tăiat lemn de foc, metri cubi pădure frumoasă, sau un antreprenor care să-și aducă lucrători. Lucrarea uneori depărtare de satul Azuga.

8180 9—0 I. BULIGĂ, Azuga.

„CONTINENTAL”

LAMPA CU PETROL SI PRESIUNE

pentru iluminatul orașelor, fabricelor, magazinelor, sănătăriilor etc. 3501

Economică, simplă și ușor de manipulat de vânzare la Magazinile

J. Wappner

CENTRALA: Calea Victoriei 61,
SUCURSALA: Lipscani No. 73.

BUCUREȘTI. — Telefoane: 33—13 și 37—36.

PROPRIUL SĂU DUŞMAN
este acela, care înainte de-a se provedea cu hainele necesare, nu cercează, fără obligația de-a cumpăra, Magazinul bogat asortat

Iosif Klein și fiu!

Brașov, strada Vame No. 24 (vis-à-vis cu biserică catolică).
Serviciu solid.

Prețuri ieftine.

22—100